

Dobročinstvo prema roditeljima (Meka)

Hatib: dr. Abdullah ibn Avad el-Džuheni

22. rebiul-evvel 1443. po Hidžri / 29. oktobar 2021.

Sva zahvala i hvala pripadaju Allahu, Njega hvalimo, od Njega tražimo pomoć i oprost i kod Njega tražimo utočište od zla nas samih i naših zlih djela. Koga Allah uputi na Pravi put, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je naš poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik – prenio je poruku, ispunio emanet, savjetovao ummet i borio se radi Allaha onako kao se treba boriti, neka su na njega mir, spas i blagoslov, i na njegovu porodicu, ashabe i one koji su ih u dobroti slijedili do Sudnjeg dana.

Bojte se Allaha, o muslimani, bogobožnost je najbolja opskrba, a pokornost Njemu najviša počast, i čuvajte se da vas ovi dunjalučki ukrasi ne zavaraju, kao što su zavarali druge, pa ih je dunjaluk poveo putevima prijekora i prezrenosti, i radite za dan “kada ćete se vratiti Allahu, i kada će svakom čovjeku ono što je radio isplaćeno biti, i neće im biti učinjena nepravda” (El-Bekara, 281), i znajte da je Bog odredio odredbu koja se ne može ni otkloniti ni odbiti, i da će onaj ko voli nešto osim Njega biti kažnjen time, neizbježno, i da će onaj ko se boji drugoga osim Njega biti potčinjen njemu, i da će onaj ko se zaokuplja nečim drugim osim Njega biti nesretan, a onaj ko nečemu drugom da prednost nad Njim neće imati blagoslova u tome, i ko bude tražio nečije zadovoljstvo u Njegovoj srdžbi, On će ga predati njegovoj srdžbi. Ummete islama, čovjek u ovosvjetskom životu ima dva velika i osnovna prava (obaveze), koja su neodvojiva od njega tokom cijelog života, pa čak i nakon njegove smrti, a koja su utemeljena na principu uzvraćanja na dobročinstvo dobročinstvom i na dobrotu dobrotom. Prvo pravo (obaveza) je pravo njegovog Stvoritelja, Opskrbitelja i Gospodara, Koji ga je stvorio ni iz čega, i stvorio ga u najljepšem obliku, i sve što je na nebesima i na Zemlji mu je potčinio, tako da je dužan obožavati Njega Jedinog,

čineći Mu ibadet, vjerovati u Njega i Njegove poslanike, neka su mir i blagoslov na njih. Drugo pravo je pravo njegovih roditelja, i pametnom i mudrom čovjeku nije nepoznanica da nakon prava Onoga Koji mu daje sve blagodati dolazi pravo njegovih roditelja kod njega.

Uzvišeni kaže: "I Allahu se klanjajte i nikoga Njemu ravnim ne smatrajte! A roditeljima dobročinstvo činite." (En-Nisa, 36)

Slavljeni Allah naredio je dobročinstvo prema roditeljima, a Poslanikov sunnet pojasnio je da je pravo majke na dobročinstvo ispred prava oca. U vjerodostojnom hadisu navodi se: "Ko je najpreči da mu činim dobročinstvo?" "Tvoja majka", reče Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. "A ko poslije toga?", upita ponovo. "Tvoja majka", reče on. "A ko poslije toga?", upita. "Tvoja majka", reče on. "A ko poslije toga?", upita. "Tvoj otac", odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. (Buhari i Muslim) Noseći ga u stomaku i tokom porođaja majka je pretrpjela mnoge neugodnosti, uložila je veliki napor i trud u njegovom odgoju i odrastanju, bdjela nad njim, zapostavila svoje želje i potrebe zbog njega, davala mu prednost nad sobom u svim situacijama, radovala se zbog njegove radosti i tugovala zbog njegove tuge, kada je bio bolestan i ona je болоvala, kada je pohađao školu kao da je i ona pohađala, kada je imao ispite, kao da je ona imala ispite, i tako sve do njegovog osamostaljenja. Sve su to majčinske zasluge i zbog toga se majci daje prednost u dobročinstvu, u porodičnim vezama i komunikaciji, i njeno pravo, u tom smislu, trostruko je vrednije od očevog prava. Majka pravovjernih Aiša, radijallahu anha, kazala je: "Među ashabima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dvojica su se posebno isticala u dobročinstvu prema svojim majkama: Osman ibn Affan i Harisa ibn Numan. Osman je govorio: 'Nsam se odvajao od svoje majke otkad sam primio islam', a Harisa je svojoj majci čistio kosu, hranio ju je svojim rukama, nikada nije propitivao njene naredbe i želje, sačekao bi da neko izađe od nje, pa bi pitao: 'Šta je rekla moja majka?' Ibn Sirin je tako razgovarao sa svojom majkom da bi oni koji su ga posmatrali sa strane, a nisu ga poznavali mislili, da je bolestan, koliko je ublažavao svoj glas i ponizno stajao pred njom. A obaveznost dobročinstva prema ocu proizlazi

iz toga što je on uzrok njegovog postojanja, kao i njegova ljubav, pažnja i briga prema njemu nakon rođenja, i trošenje opskrbe na njega. Abdullah ibn Amr, radijallahu anhumu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allahovo zadovoljstvo je u zadovoljstvu roditelja, a Allahova srdžba je u srdžbi roditelja." (Ibn Hibban) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, također je rekao: "Roditelji su središnja vrata Dženneta, pa čuvaj ta vrata ili ih ostavi." (Tirmizi i Ibn Madža)

Pametna osoba dobro zna pravo dobročinitelja i trudi se da mu se oduži za njegovo dobročinstvo, a čovjekovo neznanje o pravu dobročinitelja jedna je od njegovih najgorih osobina, posebno ako tome doda loše ponašanje. To ukazuje na pokvarenost duše, podlost i loš ishod.

O vjernici, zaista je dobročinstvo prema roditeljima pokornost Milostivom, dobrota i blagoslov za čovjeka, razlog za uslišavanje dova, obilnu opskrbu i dug život. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko želi da mu se poveća opskrba i produži život, neka održava rodbinske veze." (Buhari i Muslim) Dobročinstvo prema roditeljima je svojstvo časnih i plemenitih ljudi, i dokaz je vrline i potpunosti, a dobročinitelj je blizu Allahu, ljudima i Džennetu. I neka dobročinitelj prema svojim roditeljima zna da, ma koliko se trudio u dobročinstvu, time im se nije odužio. Jedan čovjek reče čuvenom ashabu Abdullahu ibn Omeru, neka je Allah zadovoljan njima: "Ja sam svoju majku nosio na ramenima od Horasana pa sve dok nisam završio obrede s njom, smatraš li da sam joj se time odužio?" Abdullah je rekao: "Ne, ni za jedan njen trudnički bol." Neka se musliman čuva neposlušnosti roditeljima, jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Neka je ponižen onaj kod koga njegovi roditelji ili jedan od njih doživi starost a on ne zasluži Džennet." Neposlušnost roditeljima jedna je od karakteristika podlih i zlih ljudi, i dokaz pokvarenosti i nemoralnosti, a čovjek koji je neposlušan svojim roditeljima daleko je od Allaha, ljudi i Dženneta, a blizu Džehennemu. Učenjaci kažu da kazna za svaki grijeh može biti odgođena do Sudnjeg dana, osim neposlušnosti roditeljima, kazna za taj grijeh ubrzat će se još na ovom svijetu, jer što posijemo, to ćemo i požnjeti. Zato se bojte Allaha, o muslimani, u pogledu svojih roditelja, čuvajte njihova prava i dajte prednost

njihovom zadovoljstvu u odnosu na sebe, svoju djecu i svoje žene, i tako ćete postići uspjeh i sreću. Allah se smilovao roditelju koji pomogne svome djetetu u dobročinstvu prema njemu. Uzvišeni kaže: “Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate i da roditeljima dobročinstvo činite. kad jedno od njih dvoje, ili oboje, kod tebe starost dožive, ne reci im ni: ‘Uh!’ – i ne podvikni na njih, i obraćaj im se riječima poštovanja punim. Budi prema njima pažljiv i ponizan i reci: ‘Gospodaru moj, smiluj im se, oni su mene, kad sam bio dijete, negovali!’” (El-Isra, 23–24) Recite ove riječi: “Gospodaru moj, smiluj im se, oni su mene, kad sam bio dijete, negovali!” i izvršite naredbu svoga Gospodara.

Molim Allaha, Uzvišenog, da nas i vas učini dobročiniteljima prema našim očevima i majkama, i da nas ospkrbi iskrenošću u riječima i djelima, On sve čuje i uslišava molbe.

Znajte, Allah vam se smilovao, da nam je On olakšao puteve dobročinstva, pa kome su umrli roditelji ili jedan od njih, on im još uvijek može činiti mnoge vrste dobročinstva: činiti dovu i tražiti oprost za njih, ispuniti njihov zavjet, poštovati njihove prijatelje, održavati rodbinske veze sa osobama s kojima nas oni vežu, kao i ako se zna da roditelj ima dug, kao što je obavezni post ili hadž ako ga nije obavio a bio je dužan, to obavi za roditelja pa ga tako oslobodi duga, čime se roditelju uvećavaju dobra djela, a njemu se ništa ne oduzima od nagrade.

O vjernici, Allah nam je naredio da donosimo salavate i selame na Njegovog poslanika: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “U čijem prisustvu budem spomenut, neka donese salavat na mene, onaj ko na mene donese jedan salavat, Allah na njega donese deset salavata.”

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta
i milostiv je.

